

КАПІЛЯРІОЗ У КУРЕЙ-НЕСУЧОК

Соловйова Л.М. – к.вет.н., доцент

Білоцерківський національний аграрний університет

Вступ. У патології курей гельмінтози, викликані різними видами нематод, є досить розповсюдженими. Капіляріоз в Україні реєструють в усіх регіонах. Капіляріоз — досить поширене хронічне гельмінтозне захворювання курей, індиків, цесарок, що спричинюють три види нематод: *Capillaria obsignata*, *Capillaria bursata*, *Capillaria candinflata*. Джерелом даної інвазії є хворі курчата та дорослі кури – паразитоносії, а також індики, цесарки і дикі птахи – голуби, шпаки тощо, які розсіюють яйця гельмінтів у навколишньому середовищі. Відмічено, що у вільноживучих хижих пернатих 60 % від усіх гельмінтозів складають нематодози, причому великою є кількість випадків гельмінтозної інвазії з субклінічним перебігом. Дикі та синантропні птахи можуть бути також джерелом розповсюдження інвазійних захворювань серед домашньої птиці.

Мета роботи полягала у вивченні епізоотологічної ситуації щодо паразитозів курей приватного сектору м. Узин Білоцерківського району Київської області та порівняти ефективність бровадазол-плюс та промектину орального за капіляріозу курей.

Матеріали і методи досліджень. Матеріалом для дослідження були кури-несучки (40 голів) 2-річного віку Російської та Полтавської порід приватного сектора м. Узин.

Ми сформували дві дослідні групи курей по 20 голів у кожній, яким застосували лікарські препарати бровадазол-плюс та промектин оральний.

Бровадазол-плюс задавали з кормом у дозі 500 мг на 1 кг маси тіла, розділивши дозу на два дні.

Промектин оральний розводили у питній воді в кількості 1/4 денної норми і випоювали індивідуально вранці. Доза промектину становила 1 мл препарату на 25 кг маси тіла, це еквівалентно 0,4 мг івермектину на 1 кг маси тіла. Середня вага курей становила 2 кг.

Діагноз встановлювали за даними копроовоскопічних досліджень комбінованим методом Дарлінга у модифікації Г.А. Котельникова та

В.М. Хренова з використанням насиченого розчину гранульованої аміачної селітри. Підрахунок яєць гельмінтів проводили у трьох краплинах флотаційного розчину до та після дегельмінтизації та брали середнє значення.

Результати дослідження. Оскільки капіляріоз у дорослої сільськогосподарської птиці частіше має безсимптомний перебіг, значних змін стану курей за клінічного огляду ми не спостерігали. Відмічали лише зниження апетиту, кволість та незначне відставання у рості й розвитку.

За лабораторного дослідження фекалій у полі зору мікроскопа були виявлені яйця капілярій жовтуватого кольору, бочкоподібної форми з кришечками на полюсах, із гладенькою оболонкою, незрілі.

Результати наших досліджень показали, що у курей-несучок спостерігалася слабка та середня ступінь інвазії капіляріозом. Із досліджених 40 проб у всіх були виявлені капілярії, отже екстенсивність інвазії складала 100 %. Всього кількість яєць збудника становила 421. Інтенсивність інвазії варіювала від 4 до 19 яєць. У середньому вона становила 10,5 яєць в полі зору мікроскопа ($\Pi = 10,5 \pm 3,3$).

Потім ми застосували для лікування у I дослідній групі бровадазол-плюс орально з кормом, а у другій – промектин з водою.

Після застосування у I дослідній групі бровадазолу-плюс, на 12-й день у курей-несучок не відмічали повного клінічного одужання, вони ще були кволими, а екстенсефективність (ЕЕ) становила 28,4 %, при інтенсефективності (ІЕ) 44,2 %, що свідчить про недостатній лікувальний ефект даного препарату за капіляріозу курей.

На 12-й день від початку дачі промектину орального ЕЕ та ІЕ сягали 100 %, що свідчить про звільнення організму курей-несучок від яєць капілярій. Птиця стала жвавішою, у неї покращився апетит.

Тому у I дослідній групі курей застосували ще лікування промектином, в результаті чого вони одужали та звільнилися від яєць капілярій.

Висновки. 1. Приватний сектор м. Узин Київської області є неблагополучним щодо капіляріозу курей.

2. Промектин оральний у лікувальній дозі 1 мл на 25 кг маси тіла звільнив організм курей-несучок від збудників капіляріозу, про що свідчать результати гелмінтоовоскопічних досліджень.
3. Бровадазол-плюс у дозі 500 мг на 1 кг маси тіла виявився малоефективним препаратом для лікування курей-несучок за капіляріозу.